

Mail AN, KJO, Göran L, MBN, SOZ, UBN

Utskrivet av: **Ulrika Österström**
Namn: **Rapporter från revisorerna : Vilhelmina**

den 15 juni 2017 07:42:00
Sidan 1 av 1

Från: "Anneth Nyqvist (SE - SME)" <anneth.nyqvist@pwc.com>

Ärende: Rapporter från revisorerna

Till: **Ulrika Österström**

VILHELMINA KOMMUN KOMMUNSTYRELSEN		
2017 -06- 14		
Dnr.		

Bilagor: Ansvarsutövande Vilhelmina.pdf / Uploaded File (2.2M)
 Följebrev Ansvarsprövning. underskrivet.pdf / Uploaded Fi...
 Rapport årsredovisning Vilhelmina slutlig.pdf / Uploaded ...
 Följebrev bokslut 2016.pdf / Uploaded File (36K)

Hej!

Översänder rapporter avseende årsredovisning och ansvarsutövande samt missivbrev där du ser vilka nämnder rapporterna ska distribueras till.

Fixar du så att de kommer till samtliga nämnder?

Med vänlig hälsning

Anneth Nyqvist

PwC | Kommunal Sektor | Certifierad kommunal revisor

Direkt: +46 (0)10 2127748 | Mobil: +46 (0)725 849748

Email: anneth.nyqvist@pwc.com

PwC Sverige

Box 294, 831 23 Östersund | Prästgatan 31D

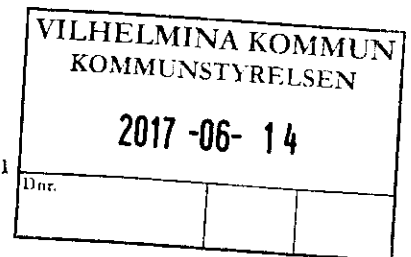
www.pwc.se

The information transmitted is intended only for the person or entity to which it is addressed and may contain confidential and/or privileged material. Any review, retransmission, dissemination or other use of, or taking of any action in reliance upon, this information by persons or entities other than the intended recipient is prohibited. If you received this in error, please contact the sender and delete the material from any computer. E-mail transmission cannot be guaranteed to be secure or error-free as information could be intercepted, corrupted, lost, destroyed, arrive late or incomplete, or contain viruses. The sender therefore does not accept liability for any errors or omissions in the contents of this message, which arise as a result of e-mail transmission. Also, please note that any views or opinions presented in this email are solely those of the author and do not necessarily represent those of the company.

Vilhelmina kommun
Revisorerna

2017-06-12

Kommunstyrelsen

Årsredovisning 2016

På uppdrag av kommunens förtroendevalda revisorer har PwC Kommunal Sektor granskat 2016 års årsredovisning. Rapport över granskningen, daterad juni 2017, överlämnas härmed för kännedom.

I granskningen har brister noterats gällande följsamhet mot kommunallagen och Rådet för kommunal redovisnings (RKR) rekommendationer, både sådana som har redovisats i rapporten och sådana som har meddelats muntligen till ekonomienheten. Vi kommer under året att följa kommunens arbete med att anpassa redovisningen, framförallt gällande komponentindelning av materiella anläggningstillgångar, avstämning av leverantörsreskontran samt redovisning av kundfordringar.

Enligt uppdrag

Anneth Nyqvist
Certifierad kommunal revisor

VILHELMINA KOMMUN KOMMUNSTYRELSEN		
2017 -06- 14		
Dnr.		

Revisionsrapport

Granskning av årsredovisning 2016

Vilhelmina kommun

Anneth Nyqvist
Certifierad kommunal
revisor

Juni 2017

Innehåll

1.	Sammanfattning	2
2.	Inledning	3
2.1.	Syfte och revisionsfrågor	3
2.2.	Revisionskriterier	4
3.	Granskningsresultat	5
3.1.	Verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning	5
3.1.1.	Iakttagelser	5
3.1.2.	Revisionell bedömning	6
3.2.	God ekonomisk hushållning.....	7
3.2.1.	Iakttagelser	7
3.2.2.	Revisionell bedömning	7
3.3.	Rättvisande räkenskaper	7
3.3.1.	Iakttagelser	7
3.3.2.	Revisionell bedömning	10

1. Sammanfattning

PwC har på uppdrag av kommunens förtroendevalda revisorer granskat kommunens årsredovisning för 2016. Uppdraget är en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2016.

Syftet med granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag för sin bedömning av om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat. Med utgångspunkt från ställda revisionsfrågor lämnas följande sammanfattande revisionella bedömning:

- Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och ekonomiska ställning?

Vi bedömer att årsredovisningen inte fullt ut redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen – se vidare angående mål respektive rättvisande räkenskaper nedan.

Kommunen lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans. Jämfört med upprättad helårsprognos i delårsrapporten har resultatet förbättrats med 36 mnkr. Exkluderas den överföring motsvarande 21 mnkr som beskrivs nedan uppgår förbättringen till 57 mnkr. Vi bedömer att det finns stora brister gällande prognossäkerheten och att detta kan innebära att trovärdigheten till prognoser kan försämrats och att politiska beslut baseras på felaktiga underlag.

Vi bedömer att förvaltningsberättelsen inte fullt ut innehåller den information som ska ingå enligt lag om kommunal redovisning och god redovisningssed.

- Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?

Vi bedömer att årets resultat delvis är förenligt med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning i det finansiella perspektivet. Två av de fyra finansiella målen för 2016 är uppfyllda.

Vi kan utifrån årsredovisningen inte göra någon sammanfattande bedömning av verksamhetsmålen för 2016. Av de fyra mål som presenteras samlat uppnås ett.

- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?

Vi bedömer att räkenskaperna inte är rättvisande. Årsredovisningen är inte upprättad enligt god redovisningssed mot följande bakgrund:

- Kommunen har gjort en överföring av 2016 års resultat till 2017 motsvarande 21 mnkr. Överföringen är en reglering av resultatet och det finns ingen förpliktelse eller åtagande som underlag till bokföringsposten.
- Kommunen har inte övergått till komponentavskrivning vilket innebär att det finns betydande osäkerheter i redovisningen av materiella anläggningstillgångar.

Vidare finns brister gällande avstämning och hantering av balansposter då leverantörsreskontran inte har stämts av, materiella anläggningstillgångar inte överensstämmer med anläggningsregistret och redovisningen av kundfordringar bör utvecklas.

Eftersom felen är av betydande storlek bedömer vi att räkenskaperna inte ger en rättvisande bild och därför skall rättas innan de fastställs av fullmäktige.

2. Inledning

I lag om kommunal redovisning regleras externredovisningen för kommuner och lands-ting. I lagen finns bestämmelser om årsredovisningen. Vidare regleras den kommunala redovisningen av uttalanden från Rådet för kommunal redovisning och i tillämpliga delar av Redovisningsrådet och Bokföringsnämndens normering.

Revisionsobjekt är styrelsen som enligt kommunallagen är ansvarig för årsredovisningens upprättande.

2.1. Syfte och revisionsfrågor

Revisorerna har bl. a. till uppgift att pröva om räkenskaperna är rättvisande. Inom ramen för denna uppgift bedöms om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lag om kommunal redovisning (kap 3 – 8). Vidare ska revisorerna enligt kommunallagen (9:9 a) avge en skriftlig bedömning av om resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de mål fullmäktige beslutat om. Bedömningen ska biläggas årsbokslutet. Detta sker inom ramen för upprättandet av revisionsberättelsen.

Granskningen, som sker utifrån ett väsentlighets- och riskperspektiv, ska besvara följande revisionsfrågor:

- Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och ekonomiska ställning?
- Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?
- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?

Granskningen av årsredovisningen omfattar:

- förvaltningsberättelse (inkl. drift- och investeringsredovisning)
- resultaträkning
- kassaflödesanalys
- balansräkning
- sammanställd redovisning

Bilagor och specifikationer till årsredovisningens olika delar har granskats.

Vi har även bedömt kommunens ekonomiska ställning och utveckling, efterlevnaden av balanskravet och om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål för god ekonomisk hushållning som fullmäktige beslutat om. Granskning av resultatsammanställning för VA-verksamheten och renhållningsverksamheten omfattas inte av denna granskning.

Nämndernas rapportering till fullmäktige har granskats såsom den presenteras i årsredovisningen.

Nämndernas redovisning av sitt uppdrag har inte granskats inom ramen för årsredovisningen utan ingår istället i granskningen av den övergripande ansvarsutövningen (se rapport Ansvarsprovning 2016 – översiktlig granskning av kommunstyrelsen och nämnderna).

Granskningen har utförts enligt god revisions sed för kommuner och landsting. Det innebär att granskningen planerats och genomförts ur ett väsentlighets- och riskperspektiv för att i rimlig grad kunna bedöma om årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild. Med rättvisande bild menas att årsredovisningen inte innehåller fel som påverkar resultat och ställning eller tilläggsupplysningar på ett sätt som kan leda till ett felaktigt beslutsfattande. Granskningen omfattar därför att bedöma ett urval av underlagen för den information som ingår i årsredovisningen. Då vår granskning av den anledningen inte varit fullständig utesluter den inte att andra än här framförda brister kan förekomma. Vårt uppdrag omfattar inte en granskning och provning om den interna kontrollen som görs inom nämnderna är tillräcklig.

Granskningen har introducerats genom kontakter och samplanering med kommunens/landstingets ekonomikontor. Granskningen har utförts enligt god revisions sed med utgångspunkt i SKYREV:s utkast "Vägledning för redovisningsrevision i kommuner och landsting". Vägledningen baseras på ISA (International Standards on Auditing). Som framgår av vägledningen kan implementeringen ske successivt varför tillämpliga ISA helt eller delvis har följts beroende på om vägledningen har beaktats i årets revisionsplan. Granskningen har skett genom intervjuer, dokumentgranskning, granskning av räkenskapsmaterial och i förekommande fall registeranalys.

Vår granskning och våra synpunkter baseras på det utkast till årsredovisning som presenterades 2017-03-28. Kommunstyrelsen fastställer årsredovisningen 2017-05-30 och fullmäktige behandlar årsredovisningen 2017-06-19.

Rapportens innehåll har sakgranskats av ekonomichef och redovisningschef.

2.2. Revisionskriterier

Granskningen av årsredovisningen innebär en bedömning av om rapporten följer:

- Kommunallagen (KL)
- Lag om kommunal redovisning (KRL)
- Rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR)
- Fullmäktiges beslutade mål om god ekonomisk hushållning

3. Granskningsresultat

3.1. Verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning

3.1.1. Iakttagelser

Utveckling av kommunens verksamhet

I förvaltningsberättelsen redovisas inte på ett tydligt sätt väsentliga händelser som inträffat under och delvis efter räkenskapsåret.

Av årsredovisningen framgår i viss omfattning den förväntade utvecklingen inom olika verksamheter. Kopplingen bör göras tydligare till hur detta kommer att påverka kommunens ekonomi och prioriteringar inom olika områden.

Den obligatoriska redovisningen av sjukfrånvaro redovisas, det vill säga frånvaron specificeras på lång- och korttidsfrånvaro, män och kvinnor samt åldersindelad. I övrigt lämnar den personalekonomiska redovisningen ett flertal uppgifter om personalen i form av diagram och verbal information. Sjukfrånvaron har minskat från 7,0 % till 6,5 % från 2015 till 2016.

Förvaltningsberättelsen bör även innehålla information om andra förhållanden som har betydelse för styrning och uppföljning av verksamheten. Ekonomiska nyckeltal redovisas men däremot saknas nyckeltal för verksamheten. Olika typer av nyckeltal skulle vara relevant att visa från olika verksamhetsområden.

Gemensam förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen omfattar inte en beskrivning av den samlade kommunala verksamhetens organisation och verksamhet. Upplysningar lämnas om respektive bolags resultat men noter saknas utöver de som finns i respektive bolags årsredovisningar.

Investeringsredovisning

Årets investeringar redovisas samlat i förvaltningsberättelsen. Upplysningar om budgetavvikelser för större investeringar lämnas. Överensstämmelse med övriga delar i årsredovisningen finns.

Investeringsbudgeten inklusive tilläggsanslag uppgår till 41,7 mnkr och utfallet till 28,7 mnkr. Det återstår därmed 13,0 mnkr och merparten kommer att föreslås överföras till 2017.

För att förtydliga investeringsredovisningen bör ytterligare uppgifter om de större investeringsprojekten lämnas.

Driftredovisning

Utfallet av kommunens driftverksamhet redovisas samlat i förvaltningsberättelsen. Upplysningar om orsaker till nämndernas budgetavvikelser lämnas. Överensstämmelse med övriga delar i årsredovisningen finns.

Driftredovisning per nämnd, mnkr	Utfall	Budget	Budget-avvikelse	Prognos-avvikelse
Kommunstyrelse	-84 720	-93 074	8 354	-3 663
Utbildningsnämnd	-184 036	-195 649	11 613	1 734
Socialnämnden	-181 051	-191 381	10 330	-8 024
Miljö- och byggnadsnämnd	-1 316	-2 321	1 005	478
Summa nämnderna	-451 123	-482 425	31 302	-9 475

För samtliga nämnder har utfallet blivit betydligt bättre än vad den helårsprognos som upprättades per augusti visade på, totalt sett drygt 40 mnkr bättre. Till stora delar förklaras skillnaderna av att bidrag från migrationsverket inte hade periodiserats per augusti och inte heller fanns med i prognosen fullt ut. Inom utbildningsnämnden har det tillkommit bidrag från Skolverket som inte var kända när delårsrapporten upprättades.

Vi har under året även genomfört en fördjupad granskning gällande tillförlitlighet i ekonomiska prognoser där det bl.a. konstateras att rutinerna gällande prognoser är bristfälliga.

I socialnämndens resultat ingår intäkter motsvarande ca 6 mnkr som egentligen skulle ha bokförts 2015. Negativa budgetavvikelser redovisas inom äldreomsorg och LSS-verksamhet motsvarande -3,2 mnkr respektive -8,0 mnkr vilket täcks upp av positiva avvikelser inom individ- och familjeomsorg immigrationservice där förklaringen till största delen är ökade intäkter från migrationsverket.

Balanskravsresultat

Kommunen lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans. Balanskravsresultatet uppgår till +26,0 mnkr (+7,7 mnkr). Förvaltningsberättelsen innehåller en balanskravsutredning som dock inte följer uppställningen enligt KRL fullt ut.

Utvärdering av ekonomisk ställning

Förvaltningsberättelsen innehåller en utvärdering av ekonomisk ställning. Vi vill framhålla att för att en utvärdering ska kunna ske bör mål för den finansiella ställningen anges. I dagsläget finns målsättningar kopplade till god ekonomisk hushållning ur ett finansiellt perspektiv men vi anser att det är oklart om dessa även är tillämpliga vid utvärdering av kommunens ekonomiska ställning.

3.1.2. Revisionell bedömning

Vi bedömer att årsredovisningen inte redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen, se avsnitt 3.2 och 3.3.

Kommunen lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans. Vi bedömer att förvaltningsberättelsen inte fullt ut innehåller den information som ska ingå enligt lag om kommunal redovisning och god redovisningssed.

Vidare bedömer vi att det finns stora brister gällande prognossäkerheten och detta innebär att trovärdigheten till prognoser kan försämrats och att politiska beslut baseras på felaktiga underlag.

3.2. God ekonomisk hushållning

Under avsnittet ”måluppfyllelse utifrån mål uppsatta i budget- och strategiplan 2016-2018” beskrivs och redovisas finansiella mål och vissa av verksamhetsmålen. Det framgår dock inte vilka av verksamhetsmålen som avser god ekonomisk hushållning.

3.2.1. Iakttagelser

Finansiella mål

I årsredovisningen görs en avstämning mot kommunens finansiella mål för god ekonomisk hushållning som fastställts i budget 2016:

Finansiellt mål, fastställt av fullmäktige i budget 2016	Utfall 2016	Måluppfyllelse, KS bedömning
Skatteintäkter och generella statsbidrag ska årligen täcka löpande driftkostnader.	Resultatet uppgår till 27,8 mnkr.	Ja, målet är uppfyllt.
Amorteringar 2016 ska uppgå till minst 6,8 % årligen, 3,6 mnkr	Amorteringarna uppgår till 2,6 mnkr.	Nej, målet är inte uppfyllt.
Soliditeten ska lägst uppgå till 70 % som långstiktigt mål.	Soliditeteten uppgår till 67,7 %.	Nej, målet är inte uppfyllt.
Likviditeten ska uppgå till minst 30 mnkr i genomsnitt per månad.	Medellikviditeten överstiger 30 mnkr under årets alla månader.	Ja målet är uppfyllt.

Av redovisningen framgår att två av fyra mål uppfylls.

Mål för verksamheten

En samlad uppföljning görs av fyra av verksamhetsmålen. Ett av dessa mål bedöms vara uppfyllt. Övriga verksamhetsmål redovisas under respektive nämnd med undantag av kommunstyrelsen där ingen uppföljning av målen görs.

3.2.2. Revisionell bedömning

Vi bedömer att årets resultat delvis är förenligt med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning i det finansiella perspektivet. Två av de fyra finansiella målen för 2016 är uppfyllda.

Styrelsen lämnar ingen sammanfattande bedömning avseende den samlade måluppfyllelsen avseende verksamhetsmålen för god ekonomisk hushållning. Vi kan därför inte göra någon bedömning i denna del.

3.3. Rättvisande räkenskaper

3.3.1. Iakttagelser

Resultaträkning

Resultaträkningen är uppställd enligt KRL 5.1 och omfattar tillräckliga noter.

Resultaträkningen redovisar inte fullt ut kommunens intäkter och kostnader för året vilket förklaras nedan. Jämförelse med föregående år lämnas för varje delpost.

Årets resultat är positivt och uppgår till +27,6 mnkr (-17,6 mnkr). Resultat medför därför en positiv avvikelse mot budget med ca 24,2 mnkr. Av lämnade resultatkommentarer redogörs inte för budgetavvikelserna.

Jämfört med upprättad helårsprognos i delårsrapporten per augusti har resultatet förbättrats med 36 mnkr. Exkluderas den överföring motsvarande 21 mnkr som beskrivs nedan uppgår förbättringen till 57 mnkr.

I jämförelse med föregående år har verksamhetens intäkter ökat med 66,6 mnkr där intäkter från Migrationsverket står för 41,5 mnkr. Övriga statsbidrag har ökat med 9,7 mnkr (främst inom skolan) och försäljning av verksamhet till andra kommuner har ökat med 7,3 mnkr.

Kostnaderna har totalt sett ökat med 19,2 mnkr. 2015 gjordes en inlösen av pensionskostnader motsvarande 24,5 mnkr som borde ha redovisats som en jämförelsestörande post. Exkluderas denna kostnad uppgår förändringen mellan åren till 45,7 mnkr. Personalkostnaderna har ökat med 22,8 mnkr. En normal löneutveckling motsvarar ca 10 mnkr, därutöver har olika satsningar inom vissa yrkeskategorier medfört ökade kostnader. Den återstående delen borde dock kunna hänföras till utökning av personal men detta framgår inte av kommunens personalekonomiska redovisning. Redovisning av projekt innebär en förändring med ca 12 mnkr mellan åren, 2015 hade ca 10 mnkr återförts till verksamheten och 2016 redovisas en kostnad på ca 2 mnkr. Vidare har kostnader för köp av verksamhet ökat med ca 10,7 mnkr.

De finansiella kostnaderna har ökat med ca 20 mnkr vilket kan hänföras till den resultatöverföring från 2016 till 2017 som beskrivs nedan.

Resultaträkning, mnkr	Utfall 2016	Budget 2016	Budget-avvikelse	Utfall 2015
Verksamhetens intäkter	241,0			178,0
Verksamhetens kostnader	-673,2			-653,9
Avskrivningar	-21,3			-16,9
Verksamhetens nettokostnader	-453,5	-494,3	40,8	-492,8
Skatteintäkter	275,6	0,0	0,0	263,1
Generella statsbidrag och utjämning	223,9	0,0	0,0	207,0
	499,5	500,2	-0,7	470,1
Finansiella intäkter	5,8	0,5	5,3	8,8
Finansiella kostnader	-24,1	-3,0	-21,1	-3,8
Årets resultat	27,6	3,4	24,9	-17,6

Stickprovskontroller avseende leverantörsfakturer visar på att kostnaderna har bokförts på rätt räkenskapsår.

Vid granskningen av resultaträkningen har bland annat följande väsentliga avvikelser noterats:

- Kommunen har gjort en överföring av 2016 års resultat till 2017 motsvarande 21 mnkr. Överföringen är en reglering av resultatet och det finns ingen förpliktelse eller åtagande som underlag till bokföringsposten.
- Kommunen har inte övergått till komponentavskrivning vilket är ett lagkrav sedan 2014. Detta påverkar avskrivningarna.

Totalt uppgår resultatfelen ovan till minst 21 mnkr. Felen bedöms som materiella och påverkar räkenskaperna för år 2016 i väsentlig omfattning.

Balansräkning

Balansräkningen är uppställd enligt KRL och omfattar tillräckliga noter.

Vid granskningen av balansräkningen har följande väsentliga avvikelser noterats:

- Leverantörsskulder är inte avstämde per 2016-12-31.
- Kortfristiga skulder är 21 mnkr för högt uppskattade.
- Från och med 2014 finns ett specifikt krav på komponentavskrivning av kommunens materiella anläggningstillgångar (RKR 11.4). Kommunen har inte övergått till komponentavskrivning vilket innebär att det finns betydande osäkerheter vid redovisningen av materiella anläggningstillgångar och avskrivningar.

Felen ovan bedöms som materiella och påverkar räkenskaper för år 2016 i väsentlig omfattning.

Vi har dessutom noterat felaktigheter gällande redovisning av kundfordringar och att materiella anläggningstillgångar inte överensstämmer med anläggningsregistret.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen är uppställd gällande rekommendation. Den hänvisar inte till några noter. Överensstämmelse med övriga delar av årsredovisningen finns.

Sammanställda räkenskaper

De sammanställda räkenskaper är uppställda jämte kommunens räkenskaper men omfattar inte motsvarande noter. Uppställningen följer god redovisningssed.

Vi bedömer att den sammanställda redovisningen inte ger en helhetsbild av kommunens ekonomiska ställning och åtaganden. Beskrivning av metod för konsolideringen av underliggande enheter saknas liksom noter till resultat- och balansräkningens poster. Det saknas även uppgifter om den samlade verksamhetens utveckling, personalförhållanden och förhållanden av betydelse för styrning och uppföljning. Vidare ska det lämnas upp upplysningar om ägartillskott, koncernbidrag, utdelningar, köp och försäljning samt fordringar, skulder och andra förpliktelser mellan enheterna i den kommunala koncernen. Till de särskilda upplysningarna hör även en analys av den ekonomiska utvecklingen i företagen, bl.a. innehållande en bedömning av affärs- och marknadsrisker samt finansiella risker.

Tilläggsupplysningar och redovisningsprinciper

Årsredovisningen lämnar inte tillräckliga tilläggsupplysningar och redogör inte för tillämpade redovisningsprinciper i tillräcklig omfattning.

Följande väsentliga avvikelser från god redovisningssed har noterats:

- 2.2 Särskild avtals och visstidspension, antal visstidsförordnanden framgår inte.
- 11.1 Materiella anläggningstillgångar, kommunen tillämpar inte komponentavskrivning. Pågående investeringar ska dessutom särredovisas såväl i balansräkningen som i anläggningsregistret (manuell rutin accepteras).
- 8.2 Sammanställd redovisning, kommunen uppfyller inte kraven på tilläggsupplysningar enligt rekommendationen.

- 13.2 Leasing Upplysningar lämnas inte om ej uppsägningsbara operationella leasingavtal överstigande tre år i enlighet med RKR 13.2. Uppgifter för operationella och finansiella avtal avseende framtida leasingavgifter saknas. Kommunens externa hyresavtal bör ingå i denna sammanställning.
- 18 Redovisning av intäkter från avgifter, bidrag och försäljning. Kommunen bruttoredovisar inte investeringsbidrag i enlighet med rekommendationen.
- 20 Redovisning av finansiella tillgångar och skulder, årsredovisningen innehåller inte fullt ut den information som krävs enligt denna rekommendation, bl.a. saknas uppgifter om risker avseende de finansiella placeringarna samt genomsnittlig räntebindningstid och en analys över upplåningens förfallostruktur.

3.3.2. Revisionell bedömning

Vi bedömer att räkenskaperna inte är rättvisande. Räkenskaperna är inte upprättade enligt god redovisningssed. Eftersom felet är av betydande storlek bedömer vi att räkenskaperna inte ger en rättvisande bild och därför skall rättas innan de fastställs av fullmäktige.

2017-06-09

Anneth Nyqvist

Anneth Nyqvist, Uppdragsledare/projektledare

Vilhelmina kommun
Revisorerna

2017-06-12

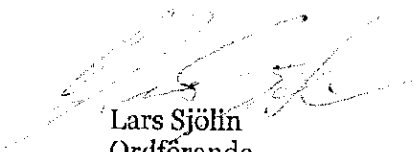
VILHELMINA KOMMUN KOMMUNSTYRELSEN	
2017 -06- 14	
Dnr.	

Kommunstyrelsen
Utbildningsnämnden
Socialnämnden
Miljö- och byggnadsnämnden

Ansvarsprövning 2016 – översiktlig granskning av kommunstyrelsen, nämnderna och beredningen

På uppdrag av kommunens förtroendevalda revisorer har PwC Kommunal Sektor granskat kommunstyrelsens och nämndernas ansvarsprövning för 2016. Rapport över granskningen, daterad juni 2017, överlämnas härmed för kännedom.

För Vilhelmina kommuns revisorer

Lars Sjölin
Ordförande

www.pwc.se

Ansvarsprövning 2016

Översiktlig granskning av
kommunstyrelsen, nämnderna och
beredningarna

Vilhelmina kommun

Anneth Nyqvist

Juni 2017

VILHELMINA KOMMUN KOMMUNSTYRELSEN	2017-06-14		
Dnr:			

pwc

1

Inledning

Inledning

Bakgrund

Av kommunallagen och god revisionssed följer att revisorerna årligen ska granska alla styrelser och nämnder.

Kommunstyrelse och facknämnder ska förvalta och genomföra verksamheten i enlighet med fullmäktiges uppdrag, lagar och föreskrifter.

Revisionsfråga och revisionskriterier

Granskningen syftar till att besvara följande revisionsfrågor:

- Kan nämnden/styrelsen i rimlig grad verifiera att den utövat styrning och kontroll över tilldelat uppdrag?
- Är redovisat resultat för nämnden/styrelsen förenligt med fastställda mål?

Fokus riktas i första hand mot följsamhet till fullmäktiges uppdrag i form av mål och budget. I tid avgränsas granskningen till verksamhetsåret 2015.

Metod

Analys av sammanträdesprotokoll 2016, budget 2016 och bokslut 2016.

2

Granskningsiakttagelser

Kommunstyrelsen

Fullmäktiges uppdrag till kommunstyrelsen kommer framför allt till uttryck i reglemente, budget- och strategiplan 2016-2018. Under 2016 har kommunstyrelsen genomfört 12 sammanträden, varav fyra omfattat 1-2 ärenden.

Granskningsiakttagelser

- **Verksamhet**
 - Av styrelsens protokoll framgår att styrelsen under året lämnat förslag till KF i flertal ärenden, bl.a. motioner, budget, planer och olika styrdokument.
 - Av årsredovisning framgår vilka verksamhetsmål som kommunstyrelsen har arbetat med under året.
 - Bedömning av måluppfyllelse avseende övergripande mål saknas. Det framgår att det under året har pågått ett arbetet för att bryta ned målen i konkreta mål för nämnder och verksamheter och att föra in dem i det planeringsverktyg som anskaffats för att underlätta och effektivisera verksamhetsplaneringen.
 - I årsredovisningen ingår ingen uppföljning av målen. Av verksamhetsberättelsen framgår att målen till viss del följts upp på verksamhetsnivå och återfinns då i STRATSYS. Vi kan därför inte göra någon samlad bedömning av måluppfyllelse beträffande kommunstyrelsen.
- **Ekonomi**
 - Helårsprognos i delårsboks slutet per augusti -3,7 Mnkr.
 - Redovisar för år 2016 ett överskott med +8,4 Mnkr.
 - Styrelsen beslutade 2016-01-26:
 - att en beskrivning av den ekonomiska redovisningen ska skickas ut som handling innan varje sammanträde med kommunstyrelsen.
 - att en redovisning sker av de åtgärder som vidtagits för att budgeten hålls.
 - att uppmana nämnderna till följsamhet till den budget som antagits.
 - att uppdra till kommunchefen att upprätta plan för komponentavskrivning samt att i samband med upprättande av bokslut 2015 beakta de synpunkter som anges i revisorernas rapport.

Kommunstyrelsen forts

- Uppföljning av personalkostnader har gjorts per februari och mars. Ekonomisk redovisning har även gjorts per april och oktober men av beslutet framgår inte att någon uppföljning av personalkostnaderna har gjorts.
- Kommunstyrelsen beslutade 2016-04-18 att för 2016 endast upprätta delårsboks lut per 2016-08-31.
- Kommunstyrelsen beslutade 2016-05-24 utifrån en redovisning av nämndernas uppföljning att uppdra till socialnämnden och utbildningsnämnden att inkomma med förslag som redovisar hur nämnderna kan hålla sin budgetram samt att uppdra till kommunchefen att lägga förslag till åtgärder för att kommunstyrelsens budget kan hållas för 2016.
- 2016-09-27 beslutades att uppdra till kommunchefen vid vidta åtgärder för att minska kommunstyrelsens underskott, att uppdra till övriga nämnder att verka för ett positivt resultat för 2016 samt att ta ställning till balanskravsresultatet vid upprättande av årsboks lutet för 2016.
- 2016-11-22 får kommunstyrelsen information om förändrad prognos för 2016, med anledning av intäkter som inte fanns med i den helårsprognos som gjordes i samband med delårsrapporten.
- Utifrån synpunkter i revisionsrapport har kommunstyrelsen tagit fram riktlinjer för projektverksamhet.
- 2016-11-22 har kommunstyrelsen fått en rapport över pågående projekt

Redovisning av det tillfälliga bidraget avseende nyanlända

- Kommunfullmäktige beslutade 2015-12-01:
 - att det tillfälliga stödet (avseende flyktingverksamhet) på 12,4 Mkr ska användas 2016 och 2017.
 - att kommunstyrelsen får i uppdrag att besluta om hur medlen fördelas mellan de olika verksamheterna med inriktning att stärka upp integrationen i kommunen.
 - Kommunstyrelsen beslutade därefter 2016-01-26 att medlen ska användas enligt de riktlinjer som finns i kommunfullmäktiges beslut samt att redovisning av hur medlen har använts ska ske halvårsvis till kommunstyrelsen.
 - Kommunstyrelsen beslutar 2016-09-27 att uppmana kommunstyrelsens förvaltning och nämnderna till återhållsamhet inom dessa områden med anledning av kommunens prognosticerade resultat för 2016.
 - Beslutet strider mot god redovisningssed. Revisorerna har under året påtalat detta för ekonomienheten.
 - I delårsrapporten har hela bidraget intäktsförts på 2016.
 - I samband med ansvarsutövandeträff med kommunstyrelsen framkommer att det finns intentioner om att periodisera bidraget till 2017.
 - Kommunstyrelsen fattar beslut om att överföra återstående medel till 2017.
 - I den första årsredovisning som presenteras har det gjorts en uppbokning av kostnader som avser 2017 på 2016 för kommunstyrelsen och utbildningsnämnden. Detta innebär att kostnaderna blir för höga 2016 och för låga 2017.
 - I den slutliga årsredovisningen har ovanstående korrigerats och intäkterna redovisas i sin helhet 2016.

Noteringar förda vid träff med kommunstyrelsens arbetsutskott 22 mars 2017

Osäkerhet gällande prognoser, rutiner för periodisering av intäkter och kostnader, främst intäkter från Migrationsverket.

Arbetsutskottet har begärt en analys av nämndernas utfall, hur mycket kan betraktas som engångskaraktär och hur mycket som utgör normalt flöde.

Hantering av medel från Migrationsverket i 2016 års bokslut. Diskussion om alternativa lösning för att redovisa enligt RKR.

Nedskrivningar har gjorts av anläggningar som inte finns kvar eller inte används.

Uppföljning av bolagen görs två gånger per år, muntligt.

Skogsvårdsplan finns, systematisk uppföljning görs.

Underhåll gator och vägar, En behovsanalys har genomförts som kostnadsberäknats och därefter har en prioriteringslista tagits fram. Åtgärder genomförs därefter utifrån tillgängliga medel och resurser.

En stor del av uppföljning inom kommunen sker via predisideträffar som inte dokumenteras. Arbetsformen är bra då man uppnår en samsyn och lagarbete, men det finns inget som kan styrka eventuella åtgärder eller uppdrag som har tillkommit vid dessa träffar.

Protokoll, önskvärt med mer likartad utformning av protokoll inom kommunen.

Personalpolitik, rekrytering. Flyktingströmmen har inneburit fler arbetstillfällen i Vilhelmina.

Utbildningsnämnden

Fullmäktiges uppdrag till utbildningsnämnden kommer framför allt till uttryck i reglemente och Budget- och strategiplan 2016-2018. Under 2016 har nämnden genomfört 6 sammanträden.

Granskningsiakttagelser

- **Verksamhet**
 - Av nämndens protokoll framgår att nämndens styrning främst har skett genom uppdrag till förvaltningen och förslag till andra politiska instanser. Överlag har nämnden fattat relativt få verkställande beslut för nämndens verksamheter.
 - I Budget- och strategiplan 2016-2018 finns mål för nämndens verksamheter. I verksamhetsberättelse 2016 är det svårt att få någon uppfattning om målopfyllelsen då flertalet av målen ska mätas 2018 eller att det saknas uppgifter för 2016. Tre av 10 mål uppfylls, ett mål uppfylls inte och i övrigt kan vi inte göra någon bedömning.
- **Ekonomi**
 - Nämnden har fått ekonomiuppföljning per februari, april och augusti. Nämnden har noterat informationen av ekonomiuppföljningar, i april fick förvaltningschefen i uppdrag att inför delårsbokslutet i augusti redovisa konsekvenserna av lönerörelsen. Vid delårsbokslutet fick förvaltningschefen i uppdrag av arbetsutskottet att till nämnden återkomma med förslag på nödvändiga omfördelningar i budget och utfall. I november får nämnden information om att intäkter motsvarande 2,8 mnkr kommer att förbättra resultatet för 2016.
 - Nämnden har fått i uppdrag av kommunstyrelsen att inkomma med förslag som visar hur nämnderna kan hålla sin budgetram vilket, på uppdrag från arbetsutskottet, har återrapporterats från förvaltningschef.
 - Av protokollen framgår att olika förslag till besparingar har diskuterats, framförallt gäller detta åtgärder som avser budget 2018.
 - Helårsprognos i delårsbokslut +1,7 mnkr. För år 2016 redovisas ett positivt resultat motsvarande +11,6 mnkr.

Noteringar förda vid träff med utbildningsnämndens arbetsutskott 21 mars 2017

Fördelningsprinciper avseende medel från Migrationsverket. Fördelningen har ändrats och är en förklaring till att utbildningsnämnden redovisar bättre utfall för 2015 och 2016.

Vid prognoser görs egna uppföljningar, litar inte på rapporterna i ekonomisystemet.

2,8 mnkr har inkommit under hösten som inte var kända då helårsprognosen per augusti upprättades.

Barn i behov av särskilt stöd

Ser inga större hot om/när antalet nyanlända minskar. Kommunen har all verksamhet i egen regi. Kostnaderna måste minskas i de verksamheter som berörs.

Behov av ytterligare lokaler. Krävs investeringar motsvarande ca 30 mnkr.

Latikberg, byborna kommer antingen att ta över grundskolan eller förskolan.

Att rekrytera behöriga lärare är ett problem men under 2016 har man anställt 10-12 legitimerade lärare och det ser därför bra ut i nuläget. Men det finns stora behov framöver och det här hård konkurrens om lärarna = lönedrivande.

Viss intern utbildning av obehöriga lärare genomförs.

Kommunen har höjt resultaten vilket visar sig i jämförelser.

Man är aktiv i marknadsföringen av gymnasieskolan för att locka fler elever till Vilhelmina. Både egna elever och elever från andra kommuner har ökat i den preliminära intagningen för nästa läsår. Det är dock svårt att beräkna antalet elever från år till år inom gymnasieskolan.

Socialnämnden

Fullmäktiges uppdrag till socialnämnden kommer framför allt till uttryck i reglemente samt budget- och strategiplan 2016-2018. Under 2016 har nämnden genomfört 7 sammanträden.

Granskningsiakttagelser

• Verksamhet

- Granskning av nämndens protokoll visar att nämndens styrning har kommit till uttryck genom bl.a. utredning angående trygghetsboende, översyn myndighetsutövande inom individ- och familjeomsorgen samt inom handläggarenheten. revidering av socialnämndens ledningsorganisation, införande av kompetenstrappa inom individ- och familjeomsorgen.
- Nämnden har i fullmäktiges budget- och strategiplan 2016-2018 mål för verksamheten. I årsredovisning redovisas nämndens verksamhetsmål. Måluppfyllelse bedöms i: 2 av 7 mål, ej måluppfyllelse: 3 av 7. Vi kan konstatera att vid redovisningens upprättande saknas uppgifter som möjliggör för nämnden att bedöma måluppfyllelse för 2 av nämndens mål. Vår bedömning är att nämnden når svag måluppfyllelse.
- I övrigt noteras att nämnden har följt upp internkontrollplan och delgivit denna till kommunstyrelsen.

• Ekonomi

- Granskningen av nämndens protokoll visar att nämnden fått regelbunden ekonomisk uppföljning. Mars, april, augusti, oktober och november.
- I maj får nämnden en redovisning av utfallet för personalkostnader jan-april. Nämnden noterar informationen och beslutar att uppdra till förvaltningen att vid nämndssammanträden i juni redovisa effekterna av träffade avtal och lämnade löner revisionsutrymmen samt att konsekvensbeskrivna en finansiering av löneökningarna inom ram för angiven budget. I samband med behandling av delårsrapport beslutades att uppdra till förvaltningsledning att i samband med delårsboks slutet i augusti särskilt redovisa en prognos vad gäller kostnadsutvecklingen inom individ- och familjeomsorgen och den sociala barn –och ungdomsvården. Vid delårsboks slutet per augusti beslutades om en rad åtgärder för att minska kostnaderna.
- Helårsprognos i delårsboks slut -8,0 mnkr. För år 2016 redovisas ett positivt resultat motsvarande +10,3 mnkr

Noteringar förda vid träff med socialnämndens arbetsutskott 23 mars 2017

Prognossäkerhet: 6 mnkr av 2016 års resultat beror på felperiodiserade intäkter 2015 som har tillförts 2016. Ordinarie ekonom har varit föräldraledig under året.

Gynnande ej verkställda beslut ska delges revisorerna.

Verksamhet avseende nyanlända och ensamkommande flyktingbarn. Kraftigt minskat mottagande, lägre ersättningsbelopp. Kommer att bli problem ekonomiskt under 2018.

Vilhelmina har höga kostnader för placeringar jämfört med liknande kommuner. Brist på familjehem i Vilhelmina vilket innebär dyra lösningar på annan ort. Samordning mellan skola och socialtjänsten behöver förbättras.

Förkortad arbetstid, kort diskussion om erfarenheter efter de första veckorna.

Kompetenstrappa, löneutveckling från nyanställning och 7 år framåt.

Ersättningar från försäkringskassan gällande LSS är svåra att budgetera och planera för.

Strandbacka, en avdelning har avvecklats.

Nämnden efterfrågar ett längre planeringsperspektiv i den kommunala budgetprocessen. Saknar transparens i den övergripande dialogen.

Miljö- och byggnadsnämnden

Fullmäktiges uppdrag till miljö- och byggnadsnämnden kommer framför allt till uttryck i reglemente samt budget- och strategiplan 2016-2019. Under 2016 har nämnden genomfört 6 sammanträden.

Granskningsiakttagelser

- **Verksamhet**
 - Granskningen av nämndens protokoll visar att nämndens styrning kommit till uttryck genom bl.a. godkänt förslag till budget, upprättat delårsbokslut samt planer och föreskrifter inom nämndens verksamhetsområde.
 - Nämnden har redovisat en uppföljning av målen i verksamhetsberättelsen för 2016. Det är dock svårt att få en uppfattning om hur stor del av nämndens mål som uppfylls då det saknas kommentarer och resultat för vissa av målen.
- **Ekonomi**
 - Prognosen per augusti uppgick till +0,5 mnkr.
 - Nämnden redovisar för 2016 ett positivt resultat jämfört med budget: +1,0 mnkr

Fullmäktigeberedning – Kultur och fritid

Uppdrag:

Syftet med beredning är att se över omfattning och kostnad för fritids- och kultursektorn inom Vilhelmina kommun.

Beredningen ska utreda konsekvenserna av att halvera kommunens kostnad inom dessa verksamheter och ska på ett lämpligt sätt samråda med berörda organisationer och företrädare för dem som berörs.

Beredningens uppdrag innefattar även utarbetande av förslag till reviderade/nya former och regler för hur kommunens stöd och fritidssektorn ska fördelas.

Arbetet ska vara klart 2016-04-01. Fullmäktige beslutade 2016-04-18 att ändra tidplanen till 2016-10-17.

Beredningens arbete under 2016:

Information till fullmäktige 14 december 2015

Kartläggning av verksamheten har genomförts.

Förslag till reglemente för föreningsbidrag, lokaluthyrning samt övriga stöd till kultur och fritid m.m. inom kommunstyrelsens ansvarsområde.

Föreningsmöten har genomförts.

Beredningen har begärt förlängd utredningstid.

Utvecklingsenheten har fått diverse uppdrag som ska utredas.

Fullmäktigeberedning – Kultur och fritid forts

Förslag till riktlinjer till föreningar i Vilhelmina kommun har tagits fram.

Remisser har skickats ut och socialdemokraternas svar på remissen antas i sin helhet.

Slutbetänkande avlämnas 2016-09-02.

Fullmäktige beslut i september 2016 att anta socialdemokraternas förslag i sin helhet samt att entlediga ledamöterna i beredningen.

Bedömning:

Beredningens arbete har slutförts.

Utveckling Kittelfjäll

Uppdrag:

Kommunfullmäktige har tillsatt beredning för att ta fram beslutsunderlag för hur den framtida exploateringen av markområden med tillhörande vatten och avlopp ska planeras för de kommande åren i Kittelfjäll.

Att ta fram en lämplig etappindelning av exploateringen, kostnadsberäkna densamma och lämna förslag på finansiering samt att lämna förslag till exploateringsavtal som kan användas i det fortsatta arbetet tillsammans med exploatörerna området.

Beredningens arbete under 2014:

Redovisning av pågående och ansökta detaljplaner i området.

Kalkyl avseende trolig investeringsvolym 2015

Grundmodell för exploateringsavtal

Sammanställning över tänkta tidpunkter för detaljplaner, exploateringsavtal, grävning, anslutningspunkter etc.

Utveckla exploateringsavtalen med förslag till riskdelning mellan kommun och exploatör, insatskapital, in-teckning i fastighet, löptid, räntebelopp samt bredbandsförläggning.

Va-utredning har upprättats, projektering och planering av utbyggnad av reningsverk pågår.

Behovet av gemensamma ytor, parkeringar och skoterspår etc, bör läggas in i kommande detaljplaner.

Att beredningens arbete bör fortsätta under nästa mandatperiod.

Kittelfjäll forts

Övergripande målsättning för det fortsatta arbetet

Nödvändiga tillstånd för reningsverket ska vara klara under kvartal 4 2015 och att byggstart sker våren/sommaren 2016.

Detaljplaner på berörda områden ska färdigställas med åtföljande exploateringsavtal under kvartal 4 2015.

Tidpunkt för slutrapportering till fullmäktige skjuts upp vid flera tillfällen under 2015. Slutligen till februari 2016.

10 november 2015 beslutas att den fördjupade översiktsplanen för Kittelfjäll ska följas. Förslag till finansiering ska upprättas.

Ett förslag till slutrapport till fullmäktige i skrivelse 2017-02-11

Markanvisning och exploateringsavtal

Fördelningsnyckel VA Västa Kittelfjäll

VA-taxa anslutningsavgifter, att inte göra någon justering av anslutningsavgifterna

Skidspår, att inte göra någon omdragning av skidspår på kommunens fastighet Kittelfjäll 2:85

Att entliga ledamöterna i fullmäktigeberedningen.

Fullmäktige har behandlat beredningens slutrapport 2016-02-15 med vissa tillägg/ändringar.

Bedömning:

Beredningen har utfört och återrapporterat sitt arbete enligt fullmäktiges uppdrag.

3

Revisionell bedömning

Revisionell bedömning

Utifrån genomförd granskning görs följande revisionella bedömningar:

- Att bygg- och miljönämnden till övervägande del kan verifiera att de under år 2016 har utövat styrning och kontroll över tilldelat uppdrag. Uppföljning av verksamhetsmålen är dock bristfällig.
- Att kommunstyrelsen inte kan verifiera att styrelsen under år 2016 har utövat styrning och kontroll över sin egen verksamhet gällande verksamheten då det saknas en uppföljning av kommunstyrelsens verksamhetsmål. Styrning och kontroll utifrån uppsiktsplikten bedöms inte vara tillräcklig mot bakgrund av stora brister gällande prognossäkerheten. Kommunens resultat har förändrats med 36 mnkr från den prognos som gjordes per delårsboks slutet i augusti t.o.m. det slutliga utfallet. Exkluderas den överföring som beskrivs nedan motsvarande 21 mnkr uppgår förbättringen till 57 mnkr. Detta motsvarar drygt 8 % av omsättningen.
- Kommunen har gjort en överföring av 2016 års resultat till 2017 motsvarande 21 mnkr. Överföringen är en reglering av resultatet och det finns ingen förpliktelse eller åtagande som underlag till bokföringsposten.
- Kommunen har inte heller övergått till komponentavskrivning vilket är lagreglerat sedan 2014.

Revisionell bedömning

Utifrån genomförd granskning görs följande revisionella bedömningar:

- Att utbildningsnämnden endast delvis kan verifiera att nämnden har styrt sin verksamhet och ekonomi på ett tillräckligt sätt. Målen är inte uppfyllda eller uppföljningsbara, nämnden redovisar ett positivt resultat men brist gällande prognossäkerhet.
- Att socialnämnden endast delvis kan verifiera att nämnden under år 2016 har utövat styrning och kontroll över sin verksamhet och ekonomi i tillräcklig grad. Målen är inte uppfyllda eller uppföljningsbara, nämnden redovisar ett positivt resultat men en stor brist gällande prognossäkerhet.
- Vi bedömer att fullmäktigeberedningen Kultur och fritid har utövat styrning och kontroll över sitt uppdrag. Beredningen har presenterat ett förslag till fullmäktige och uppdraget är slutfört.